

# SPIS TREŚCI / INHALT

|                    |    |
|--------------------|----|
| Przedmowa .....    | 5  |
| Geleitwort .....   | 7  |
| Preface .....      | 9  |
| Wprowadzenie ..... | 11 |
| Vorwort .....      | 13 |
| Introduction ..... | 15 |

MARCIN WORBS

|                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------|----|
| Teleologia dóbr doczesnych Kościoła katolickiego .....            | 17 |
| Die Teleologie der zeitlichen Güter der katholischen Kirche ..... | 29 |

## CZĘŚĆ I / TEIL I

### **Finansowanie związków wyznaniowych w krajach niemieckojęzycznych / Die Finanzierung der Religionsgemeinschaften in den deutschsprachigen Ländern**

ALFRED HIEROLD

|                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------|----|
| Rechtliche Grundlagen des Kirchensteuersystems in Deutschland ..... | 33 |
| Podstawy prawne systemu podatku kościelnego w Niemczech .....       | 39 |

STEPHAN HAERING

|                                                                                                                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Funktionsweise und Modalitäten des Finanzierungssystems der Kirchensteuer<br>bei den als Körperschaften des öffentlichen Rechts anerkannten Religionsge-<br>meinschaften in Deutschland ..... | 41 |
| Funkcjonowanie i uwarunkowania systemu finansowania podatku kościelnego uznay-<br>nych za korporacje prawa publicznego związków wyznaniowych w Niemczech . . .                                | 52 |

THOMAS SCHÜLLER

|                                                                                              |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Rechtliche und pastorale Vor- und Nachteile des Kirchensteuersystems<br>in Deutschland ..... | 55 |
| Prawne i pastoralne zalety i wady systemu podatku kościelnego w Niemczech . . .              | 64 |

HANS PAARHAMMER

|                                                                                                                         |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Das System des Kirchenbeitrages als besondere Form der Finanzierung der Religionsgemeinschaften in Österreich . . . . . | 67 |
| System składki kościelnej jako szczególna forma finansowania związków wyznaniowych w Austrii . . . . .                  | 80 |

MARTIN GRICHTING

|                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Die Besonderheiten der Finanzierung der Religionsgemeinschaften in der Schweiz . . . . . | 83 |
| Specyfika finansowania związków wyznaniowych w Szwajcarii . . . . .                      | 91 |

## **CZĘŚĆ II / TEIL II**

### **Finansowanie związków wyznaniowych w Polsce**

#### **Die Finanzierung der Religionsgemeinschaften in Polen**

DARIUSZ WALENCIK

|                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Dobrowolna ofiarność wiernych. Podstawy prawne i rozwiązania praktyczne . . . . .        | 93  |
| Freiwillige Gaben der Gläubigen. Rechtliche Grundlagen und praktische Lösungen . . . . . | 107 |

ARTUR MEZGLEWSKI

|                                                                                                                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Finansowanie nauczania religii w placówkach publicznych oraz wynagrodzeń kapłanów z budżetu państwa . . . . .                                                        | 111 |
| Die Finanzierung des Religionsunterrichts an öffentlichen Schulen und der Gehälter der Geistlichen in anderen öffentlichen Diensten aus dem Staatshaushalt . . . . . | 121 |

TADEUSZ J. ZIELŃSKI

|                                                                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Finansowanie szkolnictwa wyznaniowego ze środków publicznych w Polsce w aspekcie prawnym . . . . .                     | 123 |
| Die Finanzierung des konfessionellen Schulwesens in Polen aus öffentlichen Mitteln unter juristischem Aspekt . . . . . | 158 |

PIOTR STANISZ

|                                                                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Zwolnienia i ulgi podatkowe jako forma finansowania związków wyznaniowych ze środków publicznych . . . . .                          | 161 |
| Steuerbefreiungen und Steuerbegünstigungen als Form der Finanzierung von Religionsgemeinschaften aus öffentlichen Mitteln . . . . . | 170 |

PIOTR STEC

Działalność gospodarcza kościołów i innych związków wyznaniowych . . . 173

Die Wirtschaftstätigkeit der Kirchen und anderer Glaubensgemeinschaften . . . . . 191

JAKUB CUPRIAK

Wybrane zagadnienia reformy systemu finansowania związków  
wyznaniowych w Polsce w świetle rozwiązań niemieckich . . . . . 195

Ausgewählte Aspekte der Reform des Finanzierungssystems  
von Religionsgemeinschaften in Polen im Lichte der deutschen Regelungen . . . . . 206